

3. Дука А.П. Теорія та практика інвестиційної діяльності. Інвестування: Навч. Посібник. Київ : Каравела, 2008. 432 с.
4. Йохна М.А. Економіка і організація інноваційної діяльності: Навчальний посібник. Київ : Видавничий центр „Академія”, 2005. 400 с.
5. Бондаренко О.А. Модель інноваційної сприйнятливості та готовності до інноваційного розвитку промислового підприємства. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2015. № 3. С. 111 – 115.
6. Михайлова Е.А. Технології управління разработкой и запуском новых продуктов. *Менеджмент в России и за рубежом*. 2000. №6. С. 93 – 104.
7. Кононюк А. Е. Системология. Общая теория систем. Київ : Освіта України, 2014. 564 с.
8. Куц О.Є. Основи системного управління інноваційними процесами на підприємстві. *Економіка: проблеми теорії та практики*. Дніпропетровськ : ДНУ, 2002. Спецвипуск. С.18 – 25.
9. Луцків О. М. Проблеми інституційного забезпечення інноваційного розвитку в Україні. *Вісник Національного університету “Львівська політехніка”*. Серія: Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2018. № 899. С. 58 – 64.

ГЕНЕЗИС ПОНЯТТЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

**КУЗЬМЕНКО Т.С., АСПИРАНКА,
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»**

В умовах високої конкуренції та динамічності зовнішнього середовища підприємствам вкрай необхідно активно впроваджувати інновації в свою діяльність для утримання і заняття більш високої ринкової позиції. Господарюючими суб'єктами можуть бути застосовані різні методи з підтримки свого стану серед конкурентів, але все ж, в сучасних реаліях, майже всі підприємства змушені вдатися до випуску інноваційної продукції.

Для ефективності інноваційної діяльності підприємствам необхідно сформувавши, наростити і розвинути свій інноваційний потенціал, а згодом і грамотно керувати ним. У результаті цих заходів формується інноваційна політика, яка дозволяє підприємству спрогнозувати динаміку економічного зростання і рівень його конкурентоспроможності в галузі і світовому господарстві [1, с. 19].

Питання сутності та оцінки інноваційного потенціалу досліджуються в працях науковців А. Амоши, В. Аньшина, Ю. Бажала, В. Гуніна, Г. Доброва, П. Завліна, А. Казанцева, В. Клименюка, І. Новікової, Ф. Поклонського, С. Філіна та інших. Зокрема, розглядаються різні підходи до розуміння даної категорії: як складової загального потенціалу організації, з функціональної, ресурсної точки зору тощо.

В інноваційному розвитку України, згідно з дослідженням Лобас І. В., можна виділити такі проблеми, як неузгодженість законодавства в сфері інновацій та інвестицій, низький рівень інноваційної активності підприємств, механізми правового захисту інтелектуальної власності, відсутність системи прогнозування інноваційного розвитку [2].

Серед основних елементів інноваційного потенціалу науковці виділяють:

- матеріально-технічні ресурси (сучасні виробничі фонди і технології підприємства);

- Трудові ресурси (персонал, зайнятий в інноваційній діяльності та має спеціальну освіту і досвід);

- Організаційно-управлінські ресурси (форма власності підприємства, його величина, галузева приналежність і т.п.) [3, с. 74].

Під формування інноваційного потенціалу підприємства розуміють комплекс заходів із планування та придбання ресурсів необхідних для досягнення інноваційних цілей.

Формування інноваційного потенціалу починається з моменту створення організації і повторюється у випадках зміни структури підприємства і його внутрішніх зв'язків, наприклад реорганізація підприємства [1, с. 36].

На самому початку своєї роботи керівництво підприємства повинне врахувати умови формування інноваційного потенціалу [4, с. 59]:

- Інноваційна спрямованість державної політики;

- Підтримка інноваційного підприємництва;

- Достатню кількість ресурсів для здійснення інноваційної діяльності;

- Усвідомлення підприємством необхідності інноваційного розвитку для підвищення своїх конкурентних позицій на вітчизняному та зарубіжних ринках;

— Нормативно-правова база, спрямована на підтримку підприємств, зайнятих в інноваційній діяльності.

Ефективне формування інноваційного потенціалу підприємства залежить від наступних параметрів [5, с. 9]:

— Стан наукової бази технічних власних і придбаних розробок і винаходів (можливість придбання прав на використання розробок, проведення та замовлення науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт);

— Стан інфраструктурних можливостей підприємства;

— Вплив зовнішніх і внутрішніх факторів на успішне здійснення інноваційного циклу;

— Ступінь прийняття персоналом нововведень [5, с. 11].

Таким чином, процес формування інноваційного потенціалу необхідно проводити на кожному підприємстві, тому що від стану інноваційного потенціалу залежить вибір і реалізація інноваційної стратегії фірми.

Розглянуті підходи до оцінки інноваційного потенціалу не вичерпують існуючих можливостей його оцінки, враховуючи складність, багатоаспектність даної категорії. Крім того, мінімізації помилок служитиме використання декількох методів оцінки.

Література.

1. Мартюшева Л.С., Калипенко В.О. Інноваційний потенціал підприємства як об'єкт економічного дослідження // Фінанси України. 2002. № 10. С. 61-66.

2. Лобас І.В. Особливості інноваційно-інвестиційної політики України. Державне управління: теорія та практика. 2011. № 2. URL: <http://www.academy.gov.ua/ej/ej14/txts/Lobas.pdf> (дата звернення: 21.11.2020).

3. Балабанов И.Т. Инновационный менеджмент : Уч. пособие. СПб.: Питер. 2000. 303 с.

4. Гунин В.Н. Управление инновациями. Модульная программа для менеджеров «Управление организацией». Модуль №7. М., 1999. С. 56.

5. Новікова І.В. Інноваційний потенціал підприємства: оцінка та фінансово-інвестиційне забезпечення розвитку (за матеріалами підприємств алмазно-інструментального виробництва України): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : 08.06.01. «Економіка, організація та управління підприємствами». К., 2003. 20 с.